

הבורסה ריח הנופת

בשבוע שעבר המלצתי על מניות "דלק", ואני חוזר על ההמלצה. סביר כי שערן יעלה תוך שבועות אחדים ל-400 נקודות. גם בגלל המאזן יוצא-הדופן של החברה, וגם בגלל מעורבותה בחיפוש-נפט.

בצד "דלק", שים עין על מניות "ירדן", "פז-השקעות", "ירדן" עומדת להיוודע השבוע אם הקידוח שלה באיטור גילה נפט. ברור שיש נפט במקום, שכן המצרים מפיקים אותו מאותו שדה עצמו. השאלה היא אם המקדה פגע בקורה הנכונה. ל"ירדן" 5% מזכויות הנפט בקידוח, וברור שגילויו יעלה את השערים מן הרמה הנוכחית לרמה בלתי-משוערת.

מניות "פז" מושכות מסיבות דומות. החברה קודחת באיטור קידוח אלכסוני, בשדה שאינו קשור בזה של "ירדן". אולם מציאת נפט על-ידי "ירדן" תשפיע גם על מניות "פז", לכן קידוח משלה, אשדוד 4, שהגיע כבר לעומק של 1600 מטר ויגיע עד 2400 מטרים. סביר ששערי "פז" יעלו כשיגיע הקידוח לעומק של 2200 מטר. סיבה נוספת לכדאיות השקעה במניות נפט לכמה חודשים היא הבחירות הקרובות. מניות חברות-הנפט תלויות במציאת נפט, ואינן קשורות במצב המשק ובמה שיקרה אחרי הבחירות.

בנקים ישראליים בגראנדי-קיימאן

הנחשבת כיפה בעולם. האי הפך בשלוש השנים האחרונות מוקד לצוללנים, ובשנת 1976 באו אליו 150 אלף תיירים לעונת 75 אלף בלבד בשנת 1975. מרביתם באים לצלול בים, ממלאים את המלונות במקום, שותים רוס-פאנץ', ומקדימים לשכב לישון. באי אין טלוויזיה, ורק לפני שנה הוקמה בו תחנת-רדיו.

באיים הקריביים, בין קובה לג'מייקה, מצוי אי קטן ושמו קיימאן. או, ליתר דיוק, גראנדי-קיימאן, שכן ממש לידו, מצויים עוד שני איים קטנים ממנו, ששמו דומה. אורכו של גראנדי-קיימאן כ-70 קילומטרים ורוחבו 15. מיספר תושבי שלושת האיים יחד 13 אלף. למרות שהם שוכנים במקום נידח, ניתן להגיע אליהם בפחות משעה של טיסה מיימאמי

עד לפני חמש שנים מילאו איי בהאמה את התפקיד של מיקלט-למשקיעים. אך, לפני חמש שנים חדלה בהאמה להיות מושבה בריטית, והפכה עצמאית, וברא-שונה ממשלה שמאלית כושית. עובדה זו החלה מבריחה את המוסדות שנהגו ל-בצע את פעולותיהם הכספיות במקום כדי להימנע מתשלום מיסים. ממשלת בריטניה החליטה להפוך את איי קיימאן לתחלק, והנהיגה בהם את כל ההקלות שהיו קודם בבהאמה. הבדל הוא ש-אוכלוסיית קיימאן כולה לבנה, מרביתה צאצאי פליטי אניות שנטרפו, או של שודדי-הים שפעלו באיים הקריביים לפני שלוש-מאות שנה.

עד לפני כמה שנים היו במקום רק ששת-אלפים איש. אולם, מאז הפך האי מיקלט בנקאי, גדלה האוכלוסייה פי-שניים. יותר ממחצית המפנסים במקום הם פקידים-בנקים, והשאר עוסקים בתע-שיית התיירות. הממשלה המקומית כו-לה שוכנת בבית בן שתי קומות, הכולל גם את המיטרה ואת כל שאר המוסדות המינהליים.

הבנקים הפועלים במקום, או החברות להשקעה ולנאמנות, משלמים מס שנתי קבוע בשעור של כמה אלפי דולרים כל

AMERICAN EXPRESS INTERNATIONAL BANKING CORPORATION
BRANCH OFFICE
BANCO FINANCIERO DEL CARIBE
REGISTERED OFFICE
BANK HAPUA LIM (CAYMAN) LTD.
REGISTERED OFFICE
BANQUE COMMERCIALE

"בנק הפועלים" הבנק הבריטי



מרכז המיסחרי בג'ורג'טאון 200 בנקים

אחד, ותירלא. כל פעולה כספית של המו-סד, הנרשמת בשילטון הקיימאני, פטור-רה מכל מס שהוא. כדי לציר תמונה על-היקף הכספים הזורמים באיים, הרי ב-שנת 1976 היה המחזור של בנקים אמרי-קאיים בלבד, באמצעות קיימאן, כ-19 ביליון דולר!

או מג'מייקה. ככל הידוע, אין באיים אלה אף ישראלי או יהודי אחד. אולם, איי קיימאן הפכו נה-העזן החדש למשק-ים, מאחר שהם מעניקים פטור מלא מכל מס להפקדות ולפעולות בנקאיות ו-אחרות. שוב: איים אלה פוטרים ממס כל פעולה עיסקית המבוצעת בהם, או באמצעותם.

כימעט כל בנק אמריקאי או שווייצ-מחזיק סניף בקיימאן, מעביר לשם פיק-דונות, וכך הוא יכול להציע למפקדים ריבית גבוהה יותר, שכן אין מס על הריבית. גם הלוואות נרשמות בסניף ה-מקומי, והמלווה פטור ממס על הריבית שהוא מקבל.

זוהי הסיבה שבמרכז המיסחרי הזעיר של עיר-הבירה של האי, ג'ורג'טאון, פוע-לים 200 (מאתיים) בנקים, מהם ארבעה בנקים ישראליים: שני סניפים של "בנק לאומי" (אחד של "בנק לאומי" הישראלי והשני של "בנק לאומי" האמריקאי), סניף של "בנק דיסקונט" וסניף חדש של "בנק הפועלים".

הבנקים הישראליים הוכיחו כי אין הם מפגרים אחר עמיתיהם, והם מייצגים במקום בצורה מוכבדת ונאה. כדאי ש-ישראלים המבקשים לחסוך מס, ינצלו את האפשרות להפקדות כאלה.

נוסף על סניפי בנקים יש באי גם חוות-צבים, וכל תייר אוכל מרק-צבים, ויש בהם חוף נהדר עם חומת-אלמוגים,

לוחץ מצליח בלונדון

יעקב לוויץ, בעל חברת הבנייה ו-העבודות הישראלית "קוים", שהעתיק את פעילותו ללונדון, מרכז עתה קבוצה הרוכשת אבנים יקרות (ספירים) מממש-לת ציילון, תמורת 50 מיליון דולר. לוויץ היה בישראל בעל חברות גדולות לעבד-דו-תעפר, וכן בנה ברחוב ז'בוטינסקי ב-תל-אביב יותר ממאה דירות-יוקרה, ב-שותפות עם המשקיע מברלין, ארתור בראונר. לוויץ נכנס לפני כמה שנים כשותף שקט בבנק מיסחרי לונדוני, ועתה הוא יושב שם לרד-קבע.

העיסקה הציילונית נוזמה כאשר ביק-שה ממשלת ציילון מימון לרכישת ציוד לפיתוח האי. הממשלה ניסתה החילה לשעבד את האבנים היקרות תמורת ה-מלווה, אולם המלווים מעדיפים לרוכש-ן ציילון היא, כידוע, המקור היחידי בעו-לם לאבני-ספיר ומי שירכוש את הסחורה ישלוב בשוק הספירים העולמי.

הסקוטלנדי-ארד מחפש נוכל שבדח לישראל

צוות מיוחד של מחלקת-ההגנה של הסקוטלנדי-ארד הבריטי משלים, בימים אלה, את חקירת חברת "מערכות-חימום", חברה של נוכלים שמכרה חימום מרכזי בשיטת מודלת-לדלת, והתמוטטה בסוף שנת 1973. החברה נשארה הייבת יותר מ-200 אלף לירות אנגליות. בעליה ומנהלה, לאן מרטין, נמלט לישראל.

הצוות החוקר מונה עשרה בלשים, ו-הסיבה לחקירה המקיפה אינה ההיקף הכספי של המפולת, אלא הדמויות ה-מעורבות בפרשה. עם ראשי החברה נמ-ים רוי נאש, שנידון למאסר על שוד ורצח, ואחיו ג'ורג' שנכלא על אלימות. מרטין היה שותף עם האלוף העולמי הבריטי באיגרוף במישקל קל, ג'ון קונ-טאן. השניים הקימו חברה משותפת, שפורקה אחרי התמוטטות החברה ל-מערכות-חימום של מרטין. גם אחרי ש-נמלט לישראל המשיך מרטין להקים עס-קים בבריטניה, עבר לעיסקי תיקון-גגות.

ריווחי סוכני מסוקי "בל"

חברת "מסוק", סוכנת חברת-המסו-קים האמריקאית "בל", הרוויחה בשנים 1970-1968 (ועד בכלל) 1.5 מיליון לירות, מעמלות סוכנים ששולמו על-ידי מישרד-הביטחון. עובדה זו עולה מפסק-דין שנתן בית-המישפט-המחוזי בתל-אביב.

מרדכי גמר היה בעל חברת "מסוק". במאי 1967 מכר גמר את שליטתו ב-חברה לחברות "אפריקה-ישראל" ו-"קופוקמקס" תמורת 10% מההכנסות נטו מעיסקי הסוכנות. במאסר 1969 אי-שר רואה-חשבון, כי העמלה הנגיעה ל-גמר היא כ-17 אלף לירות. זה לא קיבל את הקביעה, ופנה לבית-המישפט בבק-שה שיחייב את החברה בדיווח מפורט. החברה הסכימה לאחר-מכן להטיל על רואה-חשבון אחר לקבוע מהו הסכום השווה ל-10% מן ההכנסות מסוכנות "בל". רואה-החשבון החדש קבע, כי עד ל-1.171.1 מיליון לגמר סך 150 אלף לירות, והוא קיבל סכום זה.

לא מחפשים עמילי-מכס חדשים

קיים מחסור חמור בעמילי-מכס, אולם הנהלת המכס מסרבת להוציא רישיונות לסוכנים ולעמילים חדשים. הנהלה נת-מכת בכך על-ידי איגוד עמילי-המכס, ש-אינו מעוניין להרחיב את שורותיו. בתל-אביב רבתי פועלים כיום כ-40 סוכני-מכס, רובם בגיל-העמידה. באוק-טובר 1974 התקימו, לראשונה אחרי עשר שנים, בחניות לעמילי-מכס, והוצאו ארבעה רישיונות בלבד. בחניות נוספות נערכו בדצמבר 1975 ובפברואר השנה, או-לם אושרו בהן רק כחמישה עמילי-מכס חדשים.

קרו כבר מיקרים שבהם נפטר עמיל-מכס ומישרדו נסגר, כיוון שהנהלת ה-מכס סירבה לתת רישיון לבנו, שעבד עימו במישרדו.

קלוצניק מתרחב באמריקה

חברת-הבנייה הענקית של פיליפ קלוצ'ניק, בעל מלון "הילטון" ירוש-לים, מיפעל "קוקה-קולה" ו"חברת אש-דוד", החלה באחרונה בהתרחבות אדי-רה. החברה מונהלת על-ידי בנו של פיליפ, תומס קלוצ'ניק (37), ושמה "החברה לפיתוח והשקעות עירוניות". לא-מכבר רכשה החברה מידי רשת ה-חניות "סירס-רובאק" ורשת "מרשאל-פילד" את השקעותיהן במקרקעין. ה-השקעות כוללות בעיקר מכירה לקלוצ'ניק של חלקה בחברות משותפות עימו להק-מת מרכזי-קנייה ענקיים. שווי העיסקה, כמה מיליוני דולרים.

בשנות ה-60 החל קלוצ'ניק, במקביל להקמת מרכזי-קנייה גדולים, לרכוש גם את השטחים הגובלים, שערכם עלה עם הקמת המרכזים החדשים. תוחל בהקמת שלושה מרכזים כאלה, על שטח של מייל מרובע כל אחד, ועתה הפכה חברת-הבנייה הבעלים היחידים של המרכזים.



ג'ורג' קלובניק גידול ניכר